

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

2018 Ete:

Elhunyt Szíjj Sándorné (87), Szenczi Józsefné szül (66), Cseke István (81), Móricz Szabolcs (15), Gyüsi Gábor (57), Fa József (68), Mármárosi Máté (43), Fábián Károly (71)

konfirmált: Balogh Szabina, Bátki Dorka Julianna, Horváth Borbála Kinga, Malcsik Márton, Móricz Szabolcs, Móricz Tamás, Orbán Adrián Szilveszter, Simon Ferenc Barnabás, Stamler Levente, Bohács Ágnes, Fábiónné Viola Mónika

keresztelés: Malcsik Zsófia, Malcsik András Márk, Malcsik Ferenc Áron, Malcsik Márton, Hámori Regő, Tatai Gergő, Stamler Levente, Szabó Emma, Csonka Flórián, Kiss Tamás Noel, Gyüsi Petra

2019 Ete:

Elhunyt: Körmendi Lászlóné (57), Pápai Sándor (82), Mészáros Sándor (82), Szinák Zsigmond (51), Csaplár József (70), Már Ferenc (70), Már Ferencné (67), Szabó Ferenc (73), Szenczi Sándor (64), Deák Pálné (74)

konfirmált: Balogh Zoltán, Bata Barnabás, Batalka Márk, Bene Dóra, Bors Julianna Hajnalka, Juhász Martina, Szabó Anna, Szabó Mihály Bence, Szép Kincső Márta

keresztelés: Kulcsár Dominik Zsolt, Simon Patrik Attila, Balogh Zoltán, Juhász Martina, Baji Bertalan

2018 Csép:

konfirmált: Juhász Dorina, Tóth Anikó

2019 Csép: konfirmált: Csorba Zsanett Bianka, Nemes András Ferenc, Sárkány Eszter, Sárközi Barbara

házasság: Bajcsai György és Hajnal Mónika

Elhunyt Zsebők Géza (64)

Kömlőd: elhunyt Hörömpöli István és Csapocska Ferencné

Nagyigmánd: Megkereszteltük: Gottlieb Sára, Bajcsai Zóé. Varga Liliána és Tóth Szófia Krisztina

Konfirmációs fogadalmat tett: Kóvári Ramóna

HITBŐL ÉLNI

Galaták 3,6–14

Hitben élni egy bizonyos életformát, életstílust jelent, - hitben élni azt jelenti, hogy úgy élsz, mint akit a Krisztus állandóan önmagához akar igazítani, és te pedig Krisztusban az Istenhez akarsz igazodni. Ebből pedig az következik, hogy a hited nemcsak az élet bizonyos eseteiben, problémáiban kap szerepet, az élet többi részéhez pedig semmi köze, - hanem éppen a hited határozza meg az egész életedet, vagyis a hitedből következően formálódik, alakul az egész életed. Vagyis

ez azt jelenti, hogy a hitedet megéled az élet minden területén. Nem csak akkor veszed elő, amikor bajban vagy, amikor beteg vagy, vagy valami nehézség gyötör, hanem akkor is jelen van az életedben, amikor minden rendben megy, amikor boldog vagy, örülsz. Ezért említi itt az apostol Ábrahám példáját, akinek minden tettét az Istenben való hite határozta meg. Soha nem a maga hasznát nézte, hanem azt, hogy mit vár tőle az Úr. Így tudott elindulni az ismeretlenben, így tudott hinni a gyermekáldás ígéretének, így tudott lemondani Izsákról,

ADVENTI CSODAVÁRÁS

Az adventi koszorún kigyúlnak a fények, Üzenetet küldünk annak a magas égnek. Üzenjük neked, Teremtő Istenünk, Jöjj el, hisz vár Téged érted égő szívünk. Egyszer már itt voltál, s most lehajtom fejem, Elemészt a szegény, mi úgy rágja lelke-met, Itt voltál, de én meg nem ismertelek, Sok-sok bűnömért a keresztre fölfeszítet-telek.

Te a keresztre a bűn képében mentél, Jóságos szíved meghalt értünk, érdemte-lenekért.

Bűneink miatt ontották drága véredet, Hogy vele lemoshass rólunk tengernyi vétkeket.

A kereszten maradt a bűn, de te harmad-nap lejöttél, Szentséges Atyánkhoz, a Szent Temp-lomba fölmentél.

Égen és Földön kaptál tőle koronát és hatalmat, Mit megosztasz azokkal, akik Téged ma-gasztalnak.

Saját magadra fogadalmat, ígéretet tettél, Mivel véred pecsétjével Atyánkfia lettél, Hogy velünk leszel a világ végezetéig minden napon

Mert meghaltunk a bűnnek, élünk most már Tebenned, Szívünk kapuja nyitva áll, lépjél hát be Szent Király!

Az adventi koszorún kigyúlnak a fények, Üzenetet küldünk Jézus Krisztus Néked. Rád vár e földön kezded minden terem-tménye, Minden szem Rád tekint, föl a magas égre.

Jöjj el, jöjj Királyunk, használd hatalma-dat, Jutalmazd meg az igazt, tépd ki tövestől a gazt. Uzz el betegséget, szegénységet, háborút, halált, Állítsd föl felettünk az örök élet sátorát.

Csapó Józsefné, Ács (1942-2019)

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár,Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császárs, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: “ Közelebb Egymáshoz “ Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök
Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 **email.: hethatarlap@gmail.com**
 Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető
 Internet elérhetőség: **www.hethatar.refdunantul.hu**
ISSN 1417 - 7641

Református hitéleti lap

XXIV. évfolyam 1. szám

2020. január

TANÍTS MINKET...

Olvasandó: 90. Zsoltár Alap Ige:

Zsolt.: 90. 12.

„Taníts minket úgy számlálni napja-inkat, hogy bölcs szívhez jussunk.”

Egy ember ezt írta újév napján a naplójába: A múltban csalódtam a jelent nem szeretem, és a jövőtől borzadok. Így tesz az ember bizonyosságot az idő kategóriájában arról, hogy elrontotta az életét. A múltját nem tudja jóvá tenni, a jelenét nem tudja élni és a jövőjének nem mer szemébe nézni. Most állítsuk szembe ezzel a keserű sívár vallomással Pál apostol boldog biznyság tételét: Fil.3:13-14. A múlt már nem köti meg a jelenben boldogan él az ígéret-ekkel teljes jövőödért.

Testvérem a te életed a két-féle életstílus közül melyik-hez hasonlít? Mindannyian az időben élünk és mégis milyen kevesen ismerik fel az idő jelentőségét, milyen kevesen tudnak jól számolni az idővel. Ezért is olyan időszerű a zsoltáros könyör-gése! Ha végig tanulmányozzuk ezt a jól ismert zsoltárt kitűnik belőle ,hogy három féle idő van. A nagy idő: világ korszakoktól világ korszakokig te vagy Iste-nem! Második a kis idő az emberi élet! A harmadik a minősített idő: a napja-ink! Ebből következik,hogy a ma a döntéseknek az ideje. Most röviden gondoljuk végig mind a hármat.

1. Meg kell tanulni fölébe emelkedni a magunk kicsi életének és kicsinyes problémáinknak. Meg kell tanulni táv-

latokban nézni a világot és a világtörté-nelmet. A Szentírás szerint az Úr Jézus Krisztus eljövetele és visszajövetele közti "nagy időben" élünk. Nem tudjuk meddig tart ez a világkorszak de azt tudjuk, hogy ez idő alatt nem össze vissza nem rendetlenül és nem is vélet-lenül történnek a dolgok. Isten ura az egész világnak. A világtörténelmet Ő terelgeti a végső cél felé. Az Ő célja: az élet, az egészséges, békességes élet. Isten azt akarja, hogy az ember gazdag életet éljen és boldog legyen. Ez mind emberek által valósul meg az Ő segítségével. Ha mindig és minden-ben rá figyelünk akkor az új ég és az új föld felé megyünk. A mi szolgálatunk iránya mindig ugyanaz: élet, megbéké-

lés, szeretet és igazság.

2. Ebben a nagy időbe tagolódik bele a mi "kis időnk" földi életünk. Mindegyi-künknek van valami küldetése. Valami-ért és valakikért élünk. Megtaláltuk e már életünk rendeltetését? Milyen ret-tenetes, amikor valakinek céltalanul, értelmetlenül múlik el az egész élete.

Ma az embernek céltalan az élete, ak-kor önmaga lesz a tulajdon életének célja. Azért él, hogy önmagára vigyáz-zon önmagát fent tartsa, önmagának dicsőséget szerezzen. Az ilyen élet csak "létezés". Most a rohanó élet egy kilométer kővénél állj meg és gondol-kozzál az életed útjáról és irányáról. Még mindig nem késő megkérdezni Istentől, hogy mivégre küldött ebbe a világba. Vállald el a küldetésedet így a kereszt is könnyebb lesz. A nehéz útra is fény ragyog.

3. Földi életünkben is vannak nagyon fontos idők, minősített idők. Az Újszöv. ezeket így nevezi: "alkalmak" arra figyelmeztetnek, hogy áron is meg kell venni az ilyen kü-lönlleges alkalmakat. (Efézus.5:16.) Ezt az Istentől kapott új esz-tendőt így vegyük el Isten kezéből: drága új alkalom és lehetőség ez. Alkalom az újrakez-désre, régiek lezárására, mulasztások pótlására, meg nem tanult leckék megtanulására, több jó cselekedetre és imádko-zásra. Ne tékozzoljunk el a most nyíló lehetősé-g e k e t, a l k a l m a k a t.

Mindhárom időre áll az igei kérés: ta-níts jól számlálni ezeket, hogy bölcs szívhez jussunk. Isten félelem az igazi bölcsesség kezdete! Bíz Jézusra az életedet, akkor bölcsen fogod eltölteni a tőle kapott időt!

Szemeti Ferenc lelkipásztor

ISTENNEK SZOLGÁLNI, NEM EMBERNEK...

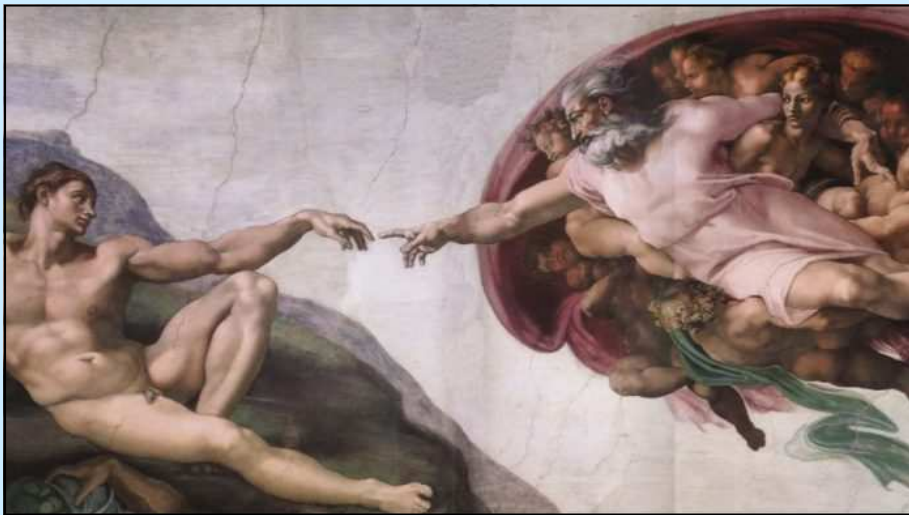
2019. november 27-én evangelizációs alkalmat tartott Soós Szilárd mocsai lelkipásztor a dadi református templomban. Kovács Tamás lelkész úr köszöntötte őt, és kezdő énekként a 92.zsoltárt kísérte szintetizátoron és énekelte a hívekkel közösen, majd a „Ha napjában csak egyszer kicsit elcsendesednél” című énekkel folytattuk.

Soós Szilárd lelkész úr egy szép mély imádságot mondott, melyben megköszönte Istennek, hogy törődik velünk, hogy velünk van, mikor elveszítettnek érezzük magunkat, a szívünkben akar lakni és kéri, hogy legyünk az Ő háza. Hálát adott, hogy Isten törődik velünk, személyesen mindannyiunkkal. Kérte Istent, hogy a lelkével legyen közöttünk az est folyamán, és ne az

tott néktek, aképpen ti is; Mindezeknek fölébe pedig öltözzétek föl a szeretetet, mint amely a tökéletességnek kötele. És az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben, amelyre el is hívattatok egy testben; és háládatosak legyetek. A Krisztusnak beszéde lakozzék ti bennetek gazdagon, minden bölcsességben; tanítván és intvén egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak. És mindent, amit csak cselekesztek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjétek, hálát adván az Istennek és Atyának Ő általa. És valamit tesztek, lélekből cselekedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek; Tudván, hogy ti az Úrtól veszitek az

bási Albert László Hálózatok vagy Siker vagy Villanások című könyvei is például nagyon jól rávilágítanak a mai kor ezen súlyos problémájára. Egy kutatócsoport vezető Amerikában arról írt, hogy különböző algoritmusokat dolgoztak ki, amivel az emberek megjelenését tudják modellezni és így találtak rá egy kosárlabdázóra, akit Shahid Peter-nek hívnak. A nagyok között játszott a ligában, de azt mondták róla, hogy nem túl „gólerős”, nem túl gyors, az ellenfelek inkább csak bosszantónak tartják, de statisztikák szerint mégis ha ő játszik, akkor nagyobb esélye van a csapatának a győzelemre. Ott van a csapatban, névtelenül teszi a dolgát, nem rakják ki címlapokra, egyetlen újságban sem szerepel, de mégis valamit tudott ez az ember. Utána néztek, hogy mit tud: pillanatok alatt kiismeri az ellenfél gyengeségét és így segíti csapatát. És Coby Brian, -aki egy nagy kosaras, minden újság elején ott van -, amikor Shahid Peter volt vele, nem tudott dobni, vagy csak nagyon ritkán, sőt, az egész csapata megzavarodott és az edző is ezt látta, azért tette be mindig Shahid Petert a csapatba. Peter név nélkül, örömmel tette a dolgát. A társai nem értették, miért. A gyülekezeti élet is átvitt értelemben szólhat erről. Az is egy „csapatmunka”. Az alázatos, szeretetteljes, névtelen szolgálat színtere lehet. Ahogy a lelkész is felkészül igei szolgálatára, úgy a hívek is a templomot takarítják, csinosítják, beszereznek anyagokat, főznek, stb. stb. sokféle szolgálat létezik. Véleményem szerint az imádság talán a legláthatatlanabb mind között. Mégis nélkülözhetetlenek a gyülekezetért mondott imádságok. Fontos Istenhez fordulni, Isten elé vinni a gyülekezet tagjait, egészét. A lelkész úr azt is elmondta, hogy például egy idősek napja lebonyolítása után általában a lelkipásztor kapja az összes köszönetet. Ha névtelenül, alázattal tesszük a dolgunkat, azzal Istennek szolgálunk, nem embereknek. És ha ezt tudatosítjuk is magunkban, a legapróbb szolgálatunkat sem fogjuk hiábavalónak érezni!

Petrovskziné Utry Anna Teodóra -
Dad

Vatikán, sixtusi kápolna freskója Michelangelo (1475-1564)

legyen, amit mi „összeokoskodnánk”, hanem amit Ő szeretne. Isten „lelkésítsen” a hétköznapiakban is, hogy tudjuk végezni azt a munkát, amit Ő bízott ránk. Ha Jézus kezét fogjuk, tudhatjuk, hogy mindig jó helyen vagyunk.

A textus a Kolossé levélből a 3. fejezetből 12- 17.és 23-24. verseket foglalta magába. „Öltözzetek föl azért mint az Istennek választottai, szentek és szeretettek, könyörületes szívet, jó-ságosságot, alázatosságot, szelídséget, hosszútűrést; elszenvedvén egymást és megbocsátván kölcsönösen egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza volna; miképpen a Krisztus is megbocsá-

örökségnek jutalmát: mert az Úr Krisztusnak szolgáltok.”

Harry Truman, amerikai elnök mondta, hogy „, Döbbenetes, hogy mennyi mindent el lehetne érni, ha senki nem törődne azzal, hogy kié lesz végül az érdem.” A világi emberek azzal foglalkoznak mindig, hogy magunknak nevet szerezzenek, de nekünk, keresztyéneknek nem ez a küldetésünk. A Bábel tornyának története is erről szól, hogy az emberek nevet akartak szerezni maguknak. Ma pedig az internetes, facebook-os „like” hajhászás jelenti ugyanezt. Úgyis, hogy semmit nem teljesítenek, ezek az emberek szeretnének ott lenni a közéletben. Bara-

" BÁR A LEGKISEBB VAGY..."

Isten Igéje ezt teszi velünk, ezt végzi el bennünk: felfelé irányítja a figyelmünket, Isten biztató ígéretei felé. A problémáinkról az ő gondoskodása felé, a lehangoló körülményeinkről az ő mindenütt jelenlévő kegyelme felé, a mi szégyenletességünkről az ő dicsősége felé.

Két szót tanuljunk meg a mai Igéből: bár, mégis. *Bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izraelen.* Fontos szavak ezek. Amikor panaszkodni kezdenénk, használjuk őket.

Ahelyett, hogy olyan magányos vagyok, mondhatjuk ezt: *Bár magányos vagyok, de Isten mégis velem van.* Ahelyett, hogy a pénztelenségről panaszkodunk, mondhatjuk így is: *Bár kevés a pénzem, de Isten mégis megadja a mindennapi kenyeremet, gondomat viseli. Bár kicsiny vagyok, Isten mégis*

elfogad. Bár a kevés erőm is fogytán van, Isten mégis tud használni az Ő szolgálatában. Bár betegséget hordozok, vagy valami nehézséget – akár a családban, Isten mégis erőt ad annak elhordozásához. Bár sok vétkem van, de mivel megbántam ezeket, Isten mégis megbocsátott.

Gondolkodtunk már azon, hogy Istennek milyen ígéretei vannak velünk kapcsolatban? Vagy csak csüggedünk, panaszkodunk, szomorkodunk? Ha a körülményeink lehangolóak, akkor mi is lehangoltak vagyunk? Ha úgy alakul a helyzet, akkor kilátástalannak, vagy értelmetlennek látjuk az életünket?

Kérjük az Urat, hogy emelje fel a tekintetünket, és emeljen fel minket is. Jusson eszünkbe ez a két szó, a *bár* és a *mégis* a karácsonyfák felfelé mutató alakjáról is. A karácsonyi csendben hadd szólaljon meg az az örömmüzenet, hogy bár az ember bűnös,

engedetlen és hűtlen volt Istennel szemben, Isten mégis úgy döntött, hogy megmenti, megszabadítja, megváltja az embert. Ezért kellett karácsonynak lennie, ezt ünnepeljük!

Ha ezt komolyan vesszük és hittel elfogadjuk, legalább olyan csodát élhetünk át, mint Betlehem városa, amelyben tényleg megszületett a Szabadító. És ennek a városkának a nevét ismerik szerte a világon, mert a Krisztussal való kapcsolat felemeli a kicsiket, és naggyá teszi őket.

Nekünk sem kell mást tennünk, csak komolyan vennünk Isten ígéretét, és engedelmeskedni neki: hagyni, hogy Isten fia megszülessen a mi szívünkben is. És elmondani őszintén neki: *Habár szegény e szállás* (ez nem panasz, hanem tény, de van folytatás:) *de mindörökre hálás, úgy áldja Krisztusát.* Ámen

Kovács Tamás

ADVENT ELŐ-UTÓLAG

Az idei évben az Adventi időszakot megelőzve, a megszokottnál kicsit korábban tartottuk a kézműves foglalkozásunkat Tagyospusztán, méghozzá azért, hogy a karácsonyi díszek, ajándékok mellett, adventi naptárat is készíthessünk a gyermekekkel.

Az alkalom a gyermekek számára, egy rendhagyó „felelessel” kezdődött. Ugyanis az áhítat elején azon verseztünk, hogy a kivetítőn látható autók közül, ki tud többet felismerni!

Az utolsó autó, egy FIAT volt, méghozzá azért, hogy maradandóvá legyen a gyermekek emlékezetében az alapige Lukács evangéliumából: Mária angyali üdvözlétének története. Mária ebben tudja meg, hogy ártatlansága ellenére, gyermeke fog születni, az Isten gyermekét hordja a szíve alatt, rokona, a meddő Erzsébet is gyermeket vár, és minden ellenére és mellett, ez az Isten akarata! És Mária azt mondja, mintegy hitvallásként: „Fiat!”, vagyis „Legyen”.

Az Adventi zürzavarban, sürgés-forgásban, aggodalmak között, témazárók és feleletek mellett, hinnünk, kell, hogy Isten ma is munkálkodik, jelen van az életünkben és szeretné érvényesíteni azt az akaratát, amiért több, mint 2000

évvél ezelőtt „jónak látta”, hogy Egy- szülöttjét küldje el ebbe a világba, életre- halálra. Adja Isten, hogy így érkez- zünk meg az idén Karácsony ünne- napjaira, hogy előtte legalább négy héti, különös figyelemmel kerestük az Istent és az Ő akaratát az életünkben! Ehhez segítségként készítettünk egy olyan adventi naptárat, pontosabban dobozt, amelyben 24 darab karácsonyi mesét és vele együtt 1-1 Bibliai ígét rejtettünk el. Emellett gyülekezetünk asszonytestvéreinek segítségével, illetve a szülők szorgos közreműködésével karácsonyi függőket, ablakdíszet és még aprósüteményt is készíthettek gyerme- kek.

Hálát adunk Istennek az újabb lehetősé- gét! Az alkalomért, amellyel közösen – egymás jelenlétét és szeretetét megta- pasztalva- készülhettünk az adventre és a karácsony ünnepére hálaadással.

Nagy Péterné Heteyi Mónika, lelkipász- tor

LEGYENEK SZÉPEK AZ ÜNNEPEK

Közeledik már az ünnep, mit mindenki várva vár. Egyre többször hallhatjuk, hogy mily fontos az adomány.

Sok embernek bizony fontos, nélkülöznek eleget. Lesz-e vajon karácsonyfa? Mit kapnak a gyerekek?

Kitáruznak most a szívek, átjárja a szeretet. Segítsünk, hogy mindenkinek legyenek szép ünnepek.

Schmerl Viktorné

Kép: Regnum Marianum értesítő
1960 december

NAGYIGMÁNDON TÖRTÉNT

Református hittanverseny

Zsivajtól volt hangos november 16-án, szombat reggel a Nagyigmándi Pápay József Általános Iskola. Talán ez természetes is lenne egy iskolában, ha nem szombati napról lenne szó.

Hittanversenyre érkeztek sokan a Tatai Református Egyházmegye területéről, hogy megmérettessenek tudásban és kreativitásban.

Hosszú ideig tartott a szervezés, hiszen az irányvonalakat már valamikor július elején papírra vetették a szervezők. Az iskola vezetése támogatta a program megvalósítását. Az önkormányzat átvállalta az étkeztetés szervezését és lebonyolítását. Lelkészek kidolgozták a hittankérdéseket, helyi pedagógusok köre pedig megalkotta a kreatív feladatokat. A gyülekekezetre hárult a berendezkedés és szeretetvendégség megszervezése. Sok vonalon folyt tehát a szervezés, hogy amikor eljött az alkalom, készen várhassuk a 138 versenyző vágyó, jól felkészült gyereket, és kísérőiket. Három korcsoportban összesen 22 tanteremben zajlott le a verseny. Minden tanteremben egy helyi pedagógus és az egyházmegyéből egy lelkész/hitoktató vizsgáztatott. A gyerekek jól felkészülten érkeztek, öröm volt látni és hallani őket.

Aki még nem került sorra, vagy már végzett, a tornaterembe telepített fajtékokkal és rajzzal lazíthatott el. A bolognai spagettit nagy meglepéssel fogadták ebédre a gyerekek, miközben azért az asszonyok által készített sütemények és pogácsák is bőven fogytak. Az eredményhirdetésre már tetőfokára hágtott az izgalom, vastaps kísért minden oklevél és ajándék kiosztását. A

karácsonyi díszeket készítsenek. Jó hangulatban telt a délután, s a szorgos munka mellett egy kis enni- és innivaló is akadt. Köszönjük mindazok segítségét, akik ez évben is lehetővé tették az alkalom megvalósítását, és segítettek abban, hogy még felkészültebben ünnepelhessük majd „Krisztus Urunknak áldott születését”.

Adventi zenés áhítat és vásár

Sok előkészület és várakozás előzi meg minden évben az adventi áhítatunkat és vásárunkat. A zenés áhítaton már hagyománnyá vált, hogy nem vendég előadók, hanem gyülekezetünk tehetséges tagjai vállalnak szolgálatot. Idén sem volt ez másképp. Hallhattunk verseket és énekeket, prózát és zenei műveket hittanos gyermekeinktől, felnőtt gyülekezeti tagjainktól és kórusunktól egyaránt. Mindezek együtt a gyülekezeti énekekkel, bibliai igékkel és imádságokkal segítettek bennünket december 8. délutánján közösen ráhangolódni a közelgő ünnepre.

Zenés áhítatunkat adventi vásár követte a Református Iskolában. Két termet is berendeztünk ehhez. A volt tornateremben szebbnél szebb ajándékokat lehetett vásárolni, míg a kisebb teremben finomabbnál finomabb süteményeket, tejtermékeket és forralt bort lehetett kóstolni, és persze vásárolni is.

Az áhítat perselypénze és a vásár bevétele is a gyülekezeti ház felújításának célját fogja szolgálni. Ez úton is köszönjük a résztvevőknek, szervezőknek és támogatóknak a sok segítséget.

KALÁKA 50.

Volt egy teológustársam annak idején, aki, habár alattam járta egy évvel az iskolát, mégis néhány évvel idősebb volt nálam. Rádióban is dolgozott évekig teológiai éveit megelőzően, meg aztán párhuzamosan is a megélhetést segítő, és kiderült, hogy több közös ismerősünk is van. Innen is, onnan is, az ország nem annyira nagy, zenészként, rádiósként könnyű ugyanazokra az emberekre rátalálni. Aztán amikor elmentünk az esküvőjére, találkoztam egy ilyen „baráttal”, akit én is korábban ismertem.

De, és ez a mai napig nagyon emlékeimben van, hogy ha a Kaláka együttest láttam meg valahol, ez a teológustársam jutott mindig eszembe. Hanghordozása, Urambocsá', fejformája, megjelenése, mosolygása, és még hogy tudott gitározni is, teljesen elmosta a képet a két, amúgy egymástól abszolút különböző dolog között. Egyszer egy nyári bentmaradás kollégiumi délutánon együtt voltunk, és meggyulekvárt főztünk (mi más?!). Ő eltűnt egy időre, majd gitárjával megjelent, és mind zeneileg, mind mondánivalójában tökéletes dalt improvizált a meggyulekvár főzésének rejtelméről. Csudaszép délutáná lett egyszerre az a nap. El is terveztük, hogy jó lenne valamilyen zenekart alakítani. És habár sokáig egymás mellett voltunk fizikailag, lelkiileg egyaránt, a terv csak terv maradt.

Az élet közben messze elsodort bennünket egymástól. Egy időre külföldi ösztöndíjra indultam. A messzi távolban honvágyamat csökkentendő Kaláka együttest hallgattam. Ha jó volt gyerekkoromban, jó lesz most is. Óhatatlanul is volt időm gondolkodni. Mitől olyan jó ez a zenekar? Kiváló verseket találtak a világirodalomban. Bármennyire is fontos – a versek a költők érdemeit dagasztják. Jó hangszerek, zenék? Na, igen, ez már előszámlálhat valami dicséretet. Mert azért ötven éven keresztül olyan műsort készíteni, ami megtalálja a mindenkori közhangulat ingadozó igényeit, valljuk be, komoly kitartásra vall. Komoly hangszeres tudás? Biztosan kell hozzá. Én is készültem erre a pályára egy időben, a rengeteg gyakorlás, a zenei változatosság adta monotónia nekem sem vált be. Rádásul ennyi hangszeren vállalható

előadást nyújtani – ez már mutat valamire. Aztán látjuk a dalok szerkezetét: többszólamú éneklés, változatos ütemek, hangulatnak megfelelő hangszerek és hangnemek, változatos hangszerelés, csak hogy a Walesi bárdokat említsem.

Élőben sosem láttam az együttest egy debreceni koncertet megelőzően. Kutatni érkeztem a teológiára, egy ottani teológustársam fogadott be két éjszakára. A kutatás jelentős részét már az első napon elvégeztem, így maradt időm ismerkedni az ottani kincsekkel. Feltűnt a nagy munka közepette, hogy aznap este nagyon sokan érkeznek az épületbe, egyesek igen szépen öltözve, amolyan alkalomszerűen veszik be a teológiát. Kiderült, hogy Kaláka koncert kezdődik hamarosan a díszteremben, és belépő nélkül látogatható. Emlékeimből rögtön előkerült gyerekkorom rengeteg zenéje. Aztán megkerült fiatal felnőttkorom Valaki jár a fák hegyénje is, az érzés, amivel találkozok minden istenhívő, és a többi Kányádi-vers. De sorolhatnám Ady, Weöres vagy épp József Attila verseit a Kaláka tolmácsolásában. S ott álltam Debrecenben, a díszteremben, a leghát-só sorban, és megszólalt a Valaki jár a fák hegyén. Ez nekem szól, és senki másnak – gondoltam. És ahogy láttam, a többiek is pontosan ugyanezt érezték. Többnyire idősek, akiknek még számított valamit az írott irodalom vagy egyáltalán a vers adta miliő, és aztán kevésbé a fiatalabbak, akik már olvasni alig, kulturálódni már szinte nem, közösségbe járni pedig alig szeretnek.

Majd ismét telt az idő, 32 éves múltam én már egy ideje, s ott találtam magam az egyik ötvenedik születésnap koncerten. Őszbe csavarodtak a fejek, de a mosoly még hordozta a korábbi évtizedek huncutságát. Örültem. Titkon kerestem a választ a kérdésre: mi tart el ötven évig szinte tagcserék nélkül egy zenekart? Játsoztak. A koncert elkezdődött. Perelj, Uram, perlióimmal – Szabó T. Anna verse megadta az alaphangulatot a győri színház falai között. Jöttek sorra az ismert slágerek: Dél kereszte, Rózsa, rózsa, Szeretlek... és valahol az egyik akkordban, vagy talán egy sóhajtásban, ott volt a válasz a kérdésre. Készültem a pályára, megfor-

dultam több helyen. Játsoztunk, fújtunk nem is keveset, sokszor órákat naponta. Talán többet is, mint kellett volna. De – hogy ezek itten, kérem szépen, testvérek! Teológustársam szavajárásával szólva: barátok. Két zene között az egyik történetben ugyanis szinte szó szerint hallottam vissza a történetet: amikor Dél-Amerikában koncerteztünk, egy ottani barátunktól kaptuk ezt a pánsípot, mert, ha már erről éneklünk, akkor legyünk hitelesek. Kérdezem én a magam naívságával: hogyan lehet valaki a barátom, amikor az életben nem láttam az előtt, és talán azután sem fogom? Nagyon jó testvérként felnőni, vagy éppen egy iskolában koptatni a padokat. Éveken keresztül ugyanazok a hatások, megpróbáltatások, de megoldási mechanizmusok is érik a csapatot. Az együtt töltött élményeket, éveket nem pótolja egy jó hangszer, sőt, még egy jó hangszeres tudás sem. Elrontott hang a színpadon? Pontosan tudom, hogy a társam hogyan lélegzik, mit játszik, mikor ront, és azt is tudom, hogyan javíthatom esetleg pont én ki a másik hibáját, vagy a másik az enyémet.

Létezik az emberi életnek egy olyan érzékszerve, aminek igazából megnevezése nincsen. Két ember, ha találkozik, szinte azonnal eldől, barátok lesznek-e vagy ellenségek. Kerülgethetik egymást, de a játszma már megtörtént az első néhány pillanatban. Amikor ez a csoda jelen lehet egy zenekaron belül, akkor alakul ki az, amit most ötvenéves évfordulóként láthatunk. . S ami a legcsodálatosabb, hogy ebbe a közönség is beletartozik. A sok koncert után, amit végigjártsoztam vagy éppen hallgattam, az a bizonyos debreceni megerősített abban, hogy itt nem csak egy alkalmi zenekarról van szó. Együtt vannak, elsősorban egymásnak, majd a zenének, a verseknek, és a közönségnek is.

Lehet bárki bármilyen jó zenész, gyakorolhat éveken át töretlenül, ezt csak adottságként lehet birtokolni. Nem szükséges a földrajzi közelség vagy a mindennapi találkozás, szinte a folyamatos kapcsolattartás sem. A közös szándék, és annak felismerése, hogy egymással megy csak – ma ez hiányzik a társadalmunkból. Jó, hogy vannak még vidékek. Boldog születésnapot kívánok.

Simon Norbert – Bana 2019. XI. 19.

" BÁR A LEGKISEBB VAGY... "

Mikeás 5,2: „Te pedig, efrátaí Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen. Származása visszanyúlik a hajdankorba, a távoli múltba.”

Miért éppen Betlehem? – jogos a kérdés.

Betlehem egy kicsiny, jelentéktelen városka volt Jeruzsálemtől 7 km-re. Úgy tekintettek rá, mint ahogyan egy sokgyermekes családban a legkisebb gyermekre szokás: aranyos és kedves mindenki számára, de azért nagyobb feladatot senki nem bízna rá, hiszen ő a kicsi, és mindig is az fog maradni.

Egy egyszerű kisváros volt. Nem volt különösebben sok lakója, csak néhány száz ember – ezért mondja az írás, hogy legkisebb volt Júda nemzetségei között. Ma azt mondanánk rá, hogy egy kisebb méretű falu, olyan, mint a mienk. Egészen eltörpült a nagy, és messze földön híres város, Jeruzsálem mellett.

Az ott lakó emberek sem voltak éppen különlegesek. Élték a mindennapi életüket, keresték a boldogsukat, végezték a munkájukat, nevelték a gyerekeiket. Habár a vallásos előírásoknak eleget tettek, és bemutatták az elrendelt áldozatokat, nem lehet azt mondani, hogy kifejezetten szent életű emberek lettek volna, kiemelkedők lettek volna a hit gyakorlásában.

Volt a városnak egy híres szülötte. Dávid király. Őt apjának, Isainak betlehemi házában kente fel királlyá Sámuel próféta. Az ott lakó emberek tudhatták, hogy egykor az ő soraikból választott ki Isten egy fiatalembert, azért, hogy a nép vezetőjévé, a királyság megszilárdítójává, a főváros megalapítójává tegye. *Dávid is a legkisebb volt a testvérei közül, éppen úgy, ahogyan a szülőföldje, Betlehem is a legkisebb volt a nemzetségek közül.* Mégis, máig is a legnagyobb uralkodóként tartják számon Izraelben.

Az emberek büszkék lehettek rá, hogy Dávid városában lakhatnak. A király története azonban egyre inkább a távoli homályba veszett. Már réges-régen meghaltak azok az emberek, akik még emlékeztek rá. Betlehem nem lett ettől virágzó nagyváros, helyette Jeruzsálem aratta le a babérokat, ahol

ebben az időben Heródes király uralkodott szép palotában, ahol Dávid fia, Salamon gyönyörű templomot épített az Úrnak, amely messze földön híres volt.

Nem csoda, hogy a bölcsek, amikor a távoli napkeletről megérkeztek, először a jeruzsálemi királyi lakhelyet keresték fel, és talán ők maguk is megdöbbentek, amikor a csillag továbbvezette őket a kicsiny városkába.

Úgy tűnt tehát, hogy Betlehem sem a mérete, sem a lakói, sem az országban elfoglalt helyzete, de még a története alapján sem volt alkalmas arra, hogy szülőhelye legyen egy királynak, aki nemcsak egyetlen nép vagy ország felett fog uralkodni, hanem az egész világ felett Úr lesz.

Mi volt az az egyetlen dolog, ami mégis Betlehem mellett szólt? Az, hogy Isten ezt a helyet választotta erre a feladatra. Isten így döntött, és ígéretet tett arra, hogy ez így is lesz. Egy régi próféciában, amit az írástudók nagy munkával bányásznak elő, amikor Heródes dühösen megkérdezi őket, hogy mégis miféle királyról van szó, és hol kell megszületnie. Egy elfeledett, de mégis igaz isteni ígéret, amely szembe megy mindenféle ésszerű érveléssel és felfogással. *Hát ha az Isten a földre jön, és tetszőlegesen választhatja meg, hogy a földgolyó melyik pontján akar világra jönni, már csak nem egy rongyos izraeli városkát fog választani magának.* De igen! Megígérte, és így is lett. Habár Betlehem a legkisebb, de mégis ő a választott.

Isten nem a kiválóságot keresi akkor, amikor kiválaszt valakit egy-egy nagy feladatra.

Egy egyszerű fiatal lányt választott arra, hogy szülőanyja legyen a fiának.

A megvetett, lenézett pásztorok lettek az első hírnökei a megváltó megszületésének.

Jézus tanítványai is egyszerű halászberekek és gyűlölt vámszedők voltak. Az asztaltársaságát általában bűnösök és parázna nők alkották.

Olyan alacsonyra tette ezzel a mércét, hogy sokszor mi magunk is csodálkozunk rajta. Míg a kiválóak, az előkelők, az érdemesek sokszor érdemtelennek látszottak arra, hogy Isten nagy dolgot vigyen véghez velük, addig

a világ szemében kicsinyeket és lenézteket használt fel az Ő mennyei céljaihoz.

Erről beszél Mária is örömeinekében: *Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel.*

A mennyei logika különbözik a földi logikától. Ahogyan a szőlőmunkások példázatában is olvastuk, nem az alapján jutalmazza a munkásokat, hogy mikor álltak be a szolgálatába, mennyi időt dolgoztak neki, hanem az alapján, hogy beálltak-e, vagy nem. Ki az, aki dolgozott, és ki az, aki nem. *Ha valaki manapság így akarná díjazni a napszámosságait, egészen biztos nagy lenne a felháborodás. De Isten gondolatai nem emberi gondolatok.*

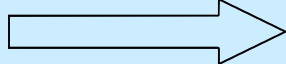
Isten előtt nem számít, hogy valaki mennyire kiváló. Ő kiválaszthatja a megalázottakat, a megvetetteket, a kitaszítottakat, a szegényeket, a gyenge képességűeket, a kicsinyeket is. Talán ezért mondta Pál azt a különlegesen csengő mondatot, hogy *„Legszívesebben tehát az erőtlenségimmel dicsekszem, hogy a Krisztus ereje lakozzék bennem.”*

Nem döbbenetes ez a mondat? Azzal dicsekszem, amit mások szégyellni szoktak. Annak örülök, ami a legtöbb embert elszomorítja. Mert bár erőtlenség vagyok, de Isten mégis erős. *Bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izraelen.*

Sajnos mi sokszor csak addig jutunk, hogy elmondjuk, mennyire rossz a helyzetünk. Panaszkodunk, amikor a körülményeinkről, amikor az életminőségünk, családunkról vagy embertársainkról van szó. Elmondjuk a panaszunkat, közben csak lefelé nézünk, a problémáink felé.

Az Ige is elmondja a negatívumot: *te vagy a legkisebb.* Ez nem egy örömteli dolog. Egy kicsiny városka, amely politikailag súlytalan, az ellenség ellen védtelen, a közeli fővárosnak teljesen kiszolgáltatott, hogyan emelkedhetne fel, hogyan válhatna híressé?

Isten ígérete – amit sokszor elfelejtettek, talán már nem is hittek benne, már csak álomnak tűnt az egész – mégis ennek a kisvárosnak szólt, nem másnak. Felfelé, az Úr Istenre irányított a figyelmét annak, aki hittel forgatta a szívében ezeket a szavakat.

KOMÁROM MEGYE ROMÁN MEGSZÁLLÁS ALATT

A Tanácsköztársaság bukását követően, Magyarország jelentős része, 1919 augusztusától novemberig román megszállás alá került. Hazánk területe ekkor az osztrák határtól a Tiszáig terjedt.

„A román katonák eredetileg, mint „barátok” jöttek, hogy megszabadítsanak bennünket a vörös vérengzés szörnyűségeitől. A barátok és szabadítók, azonban közönséges rablói és fosztogatói lettek a magyar földnek.” (Írja a Komáromi Hírlap 1919. nov. 12.-i száma)

A román hadsereg a békekonferencia tilalma ellenére, megszállta a Duna-Tisza közét és augusztus 4.-n bevonult Budapestre, majd folytatta előrenyomulását Észak-Dunántúl felé. A románok természetesen azt közölték budapesti bevonulásuk után a békekonferenciával, hogy „a román hadsereget a terrortól végre megszabadult boldog lakosság kitörő örömmel fogadta.”

A románok a békekonferencia által még el nem ismert Peidl kormányt külön fegyverszüneti szerződés megkötésére, a románoknak okozott károk megtérítésére szólították fel. Szerencsére a békekonferencia ezen követelések teljesítését megtiltotta. A román hadsereg a megszállással egy időben, megkezdte az ország szisztematikus kifosztását: vagyonok ezreibe vitték a gabonát, állatokat, élelmiszert, gyári felszereléseket, műkincseket, szinte mindent, ami mozdítható volt.

Budapestről még a levéltár egy részét is elvitték, a Nemzeti Múzeum kirablását pedig Bandholtz amerikai tábornok akadályozta meg. Az országból elhurcolt vagyon értéke szinte felbecsülhetetlen, másfél-három és félmilliárd korona között lehetett. Nem véletlen, hogy a békekonferencia a magyar-román viszonylatban nem is állapított meg jóvátételt Románia javára.

A román megszállásnak az antant támogatásával a Horthy Miklós vezette Nemzeti Hadsereg vetett véget.

Országosan összegezték a károkat. A Dunántúli részeket több

mint két hónapig tartották megszállva, Budapestről november 8.-n vonultak ki, azonban ez a viszonylag rövid idő is sok szenvedést okozott a lakosságnak. Panaszbizottság 1919 december elején összegezte a megszállt dunántúli részeket ért veszteségeket: Esztergom vármegyében 1.663.000, Győr vármegyében 8.921.000, Győrben 812.051.188, míg Komárom vármegyében 42.062.420 korona kárt okoztak a román megszálló csapatok. (Kisalföldi Szemle 3, 2007, Szalay Attila, Győr megszállásának története)

A román uralom alatt álló Kisbéren a megszállók több magyar értelmiségit letartóztattak. A helyiek egy része emiatt a zsidókat hibáztatta. Október 4-én kivonult a román hadsereg, két napra rá pedig kitört a pogrom. Kohn Lipót kereskedő lakását kirabolták. Róna Manó rövidáru kereskedő raktárkészletét, ágyneműit, ruháit és cipőit elvitték. A randalírozók kifosztották Eislitzer Mór és Kovács Samu borkereskedők készleteit is, és hajnalig tivornyáztak. A za-

vargások idején sem a csendőrség, sem a másodjegyző nem mutatkozott. Csak a kollektív rablás végeztével doboltatta ki a kisbíró, hogy az eltulajdonított javakat vissza kell vinni a községházra. (Egyenlőség, 1919. 11.02.)

Bokodon beszállásolt román katonaság nem állomásozott, azonban hetente megjelentek, hogy gabonát, élő állatot, bort „vásároljanak.” Általános volt a panasz.

B. Szűcs Pál (Erdély utcai) azzal a kéréssel fordult a község előjáróságához, hogy tőle, a román katonaság által rekvirált anyagok értéke és az általuk fizetett érték között, 12000 korona különbség van. Kéri annak megtérítését. A különbséget akkor is szóvá tette, azonban a román katonák elintézték azzal, hogy „majd visszatérnek rá”. Panaszát 1921. május 2.-án megismételte, azonban a képviselő testület elutasította azzal, hogy csak a kormány intézkedhet. (KEML V 212 Bokod községi iratok 5/1921)

Szűcs János

